

Tờ khai thuế giá trị gia tăng Đôi điều cần bàn

Luật thuế GTGT đã được Quốc hội nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam khóa IX, kỳ họp thứ 11 thông qua ngày 10.05.1997 và được Chủ tịch nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam công bố ngày 22.05.1997. Luật thuế GTGT có hiệu lực thi hành từ ngày 01.01.1999 thay thế thuế doanh thu. Sau gần 5 năm triển khai thực hiện, luật thuế GTGT đã phát huy tác dụng tích cực: số thu từ thuế GTGT vào ngân sách không ngừng tăng lên, khuyến khích xuất khẩu, khuyến khích các doanh nghiệp thực hiện tốt chế độ hóa đơn chứng từ, hội nhập với khu vực và thế giới, khuyến khích các doanh nghiệp nước ngoài đầu tư vào Việt Nam ...

Tuy nhiên, trong quá trình thực hiện luật thuế GTGT đã gặp phải một số khó khăn, vướng mắc nhất định. Trong phạm vi bài viết này, tác giả chỉ đề cập đến vướng mắc trong quá trình lập tờ khai thuế GTGT hàng tháng của đơn vị áp dụng phương pháp tính thuế GTGT theo phương pháp khấu trừ.

Tính đến thời điểm hiện nay, việc lập tờ khai thuế GTGT được áp dụng theo thông tư 122/2000/TT-BTC ban hành ngày 29.12.2000 hướng dẫn thi hành Nghị định 79/2000/NĐ-CP ban hành ngày 29.12.2000 quy định chi tiết thi hành luật thuế GTGT.

Theo thông tư 122/2000/11-BTC, các đối tượng áp dụng phương pháp tính thuế GTGT theo phương pháp khấu trừ sẽ xác định số thuế GTGT phải nộp hàng tháng theo công thức:

$$\text{Thuế GTGT phải nộp} = \text{Thuế GTGT đầu ra} - \text{Thuế GTGT đầu vào được khấu trừ}$$

Trên cơ sở xác định số thuế GTGT phải nộp, đơn vị phải lập tờ khai thuế GTGT theo mẫu (Mẫu 01/GTGT) nộp cho cơ quan thuế chậm nhất là 10 ngày đầu tháng tiếp theo. Theo mẫu kê khai này, trong quá trình thực hiện đã gặp phải một số vướng mắc. Để thấy rõ những vướng mắc này, ta sẽ lấy một số ví dụ để chứng minh.

Ta lấy ví dụ tình hình kê khai thuế GTGT tại một doanh nghiệp thương mại X kinh doanh sản phẩm A trong 3 tháng liên tục.

Trong tháng 1.2003 có tình hình như sau:

Tiêu thụ trong nước được 1.000 sản phẩm (SP) A với giá bán chưa thuế GTGT 100.000 đồng/SP, thuế suất thuế GTGT SP A 10%. Hàng hóa, dịch vụ mua vào phục vụ cho kinh doanh SP A với giá mua chưa thuế GTGT 90 triệu đồng, thuế suất thuế GTGT 10%.

Giả sử đây là tháng đầu tiên doanh nghiệp X kinh doanh. Doanh nghiệp xác định số thuế GTGT phải nộp của tháng này và lập tờ khai như sau:

$$\begin{aligned} \text{Số thuế GTGT phải nộp} &= 0,1 \text{ triệu đồng/SP} \times 1.000 \text{ SP} \times 10\% - 90 \text{ triệu đồng} \times 10\% \\ &= 1 \text{ triệu đồng} \end{aligned}$$

TỜ KHAI THUẾ GIÁ TRỊ GIA TĂNG

(Dùng cho cơ sở tính thuế GTGT theo phương pháp khấu trừ)

Tháng 1 năm 2003

Tên cơ sở: Doanh nghiệp thương mại X

Mã số:

Địa chỉ:

Đơn vị tính: đồng Việt Nam

STT	Chỉ tiêu kê khai	Doanh thu (chưa có thuế GTGT)	Thuế GTGT
1	Hàng hóa, dịch vụ bán ra	100.000.000	10.000.000
2	Hàng hóa, dịch vụ chịu thuế GTGT	100.000.000	10.000.000
a	Hàng hóa xuất khẩu 0%		
b	Hàng hóa, dịch vụ thuế suất 5%		
c	Hàng hóa, dịch vụ thuế suất 10%	100.000.000	10.000.000
d	Hàng hóa, dịch vụ thuế suất 20%		
3	Hàng hóa, dịch vụ mua vào	90.000.000	9.000.000
4	Thuế GTGT của hàng hóa, dịch vụ mua vào		9.000.000
5	Thuế GTGT được khấu trừ		9.000.000
6	Thuế GTGT phải nộp (+) hoặc được thoái (-) trong kỳ (2-5)		1.000.000
7	Thuế GTGT kỳ trước chuyển sang		0
a	Nộp thiếu		0
b	Nộp thừa hoặc chưa được khấu trừ		0
8	Thuế GTGT đã nộp trong tháng		0
9	Thuế GTGT đã được hoàn trả trong tháng		0
10	Thuế GTGT phải nộp tháng này		1.000.000

Số tiền thuế phải nộp (ghi bằng chữ): một triệu đồng
Xin cam đoan số liệu khai trên đây là đúng, nếu sai tôi xin chịu trách nhiệm xử lý theo pháp luật.

Nơi gửi tờ khai:

Ngày 5 tháng 2 năm 2003

Cơ quan thuế:

TM Cơ sở

Địa chỉ:

(Ký tên, đóng dấu)

Trong tháng 2.2003 tại doanh nghiệp X có tình hình như sau:

Tiêu thụ trong nước được 1.000 SP A với giá bán chưa thuế 100.000 đồng/SP, thuế suất thuế GTGT SP A 10%. Hàng hóa, dịch vụ mua vào phục vụ cho kinh doanh SP A với giá mua chưa thuế GTGT 130 triệu đồng, thuế suất thuế GTGT 10%.

Doanh nghiệp chưa nộp thuế GTGT của tháng 1.2003

Doanh nghiệp xác định số thuế GTGT phải nộp của tháng

2

$$\begin{aligned} \text{Số thuế GTGT phải nộp} &= 0,1 \text{ triệu đồng/SP} \times 1.000 \text{ SP} \times 10\% - 130 \text{ triệu đồng} \times 10\% \\ &= - 2 \text{ triệu đồng} \end{aligned}$$

Theo thông tư 122/2000/TT-BTC thì số thuế GTGT phải nộp tháng 1 của doanh nghiệp X không được căn trừ với số thuế GTGT chưa được khấu trừ hết của tháng 2, số thuế GTGT chưa được khấu trừ hết của tháng 2 sẽ được khấu trừ tiếp trong tháng 3. Tờ khai thuế GTGT tháng 2 được lập như sau:

TỜ KHAI THUẾ GIÁ TRỊ GIA TĂNG

(Dùng cho cơ sở tính thuế GTGT theo phương pháp khấu trừ)

Tháng 2 năm 2003

Tên cơ sở: Doanh nghiệp thương mại X Mã số:

Địa chỉ:

Đơn vị tính: đồng Việt Nam

STT	Chỉ tiêu kê khai	Doanh thu (chưa có thuế GTGT)	Thuế GTGT
1	Hàng hóa, dịch vụ bán ra	100.000.000	10.000.000
2	Hàng hóa, dịch vụ chịu thuế GTGT	100.000.000	10.000.000
a	Hàng hoá xuất khẩu 0%		
b	Hàng hóa, dịch vụ thuế suất 5%		
c	Hàng hóa, dịch vụ thuế suất 10%	100.000.000	10.000.000
d	Hàng hóa, dịch vụ thuế suất 20%		
3	Hàng hóa, dịch vụ mua vào	130.000.000	13.000.000
4	Thuế GTGT của hàng hóa, dịch vụ mua vào		13.000.000
5	Thuế GTGT được khấu trừ		13.000.000
6	Thuế GTGT phải nộp (+) hoặc được thoái (-) trong kỳ (2-5)		-2.000.000
7	Thuế GTGT kỳ trước chuyển sang		1.000.000
a	Nộp thiếu		1.000.000
b	Nộp thừa hoặc chưa được khấu trừ		0
8	Thuế GTGT đã nộp trong tháng		0
9	Thuế GTGT đã được hoàn trả trong tháng		0
10	Thuế GTGT phải nộp tháng này		1.000.000

Số tiền thuế phải nộp (ghi bằng chữ): một triệu đồng
Xin cam đoan số liệu khai trên đây là đúng, nếu sai tôi xin chịu trách nhiệm xử lý theo pháp luật.

Nơi gửi tờ khai: Ngày 5 tháng 3 năm 2003

Cơ quan thuế: TM Cơ sở

Địa chỉ: (Ký tên, đóng dấu)

Trong tháng 3.2003 tại doanh nghiệp X có tình hình như sau:

Tiêu thụ trong nước được 1.000 SP A với giá bán chưa thuế 100.000 đồng/SP, thuế suất thuế GTGT SP A 10%. Hàng hóa, dịch vụ mua vào phục vụ cho kinh doanh SP A với giá mua chưa thuế GTGT 120 triệu đồng, thuế

suất thuế GTGT 10%.

Doanh nghiệp vẫn chưa nộp thuế GTGT của tháng 1.2003

Doanh nghiệp xác định số thuế GTGT phải nộp của tháng 2.

Số thuế GTGT phải nộp = 0,1 triệu đồng/SP X 1.000 SP X 10% - 120 triệu đồng X 10%

= - 1 triệu đồng

Tờ khai thuế GTGT tháng 3.2003 được lập như sau:

TỜ KHAI THUẾ GIÁ TRỊ GIA TĂNG

(Dùng cho cơ sở tính thuế GTGT theo phương pháp khấu trừ)

Tháng 3 năm 2003

Tên cơ sở: Doanh nghiệp thương mại X Mã số:

Địa chỉ:

Đơn vị tính: đồng Việt Nam

STT	Chỉ tiêu kê khai	Doanh thu (chưa có thuế GTGT)	Thuế GTGT
1	Hàng hóa, dịch vụ bán ra	100.000.000	10.000.000
2	Hàng hóa, dịch vụ chịu thuế GTGT	100.000.000	10.000.000
a	Hàng hoá xuất khẩu 0%		
b	Hàng hóa, dịch vụ thuế suất 5%		
c	Hàng hóa, dịch vụ thuế suất 10%	100.000.000	10.000.000
d	Hàng hóa, dịch vụ thuế suất 20%		
3	Hàng hóa, dịch vụ mua vào	120.000.000	12.000.000
4	Thuế GTGT của hàng hóa, dịch vụ mua vào		12.000.000
5	Thuế GTGT được khấu trừ		12.000.000
6	Thuế GTGT phải nộp (+) hoặc được thoái (-) trong kỳ (2-5)		-1.000.000
7	Thuế GTGT kỳ trước chuyển sang		1.000.000
a	Nộp thiếu		1.000.000
b	Nộp thừa hoặc chưa được khấu trừ		-2.000.000
8	Thuế GTGT đã nộp trong tháng		0
9	Thuế GTGT đã được hoàn trả trong tháng		0
10	Thuế GTGT phải nộp tháng này		1.000.000

Số tiền thuế phải nộp (ghi bằng chữ): một triệu đồng
Xin cam đoan số liệu khai trên đây là đúng, nếu sai tôi xin chịu trách nhiệm xử lý theo pháp luật.

Nơi gửi tờ khai: Ngày 5 tháng 4 năm 2003

Cơ quan thuế: TM Cơ sở

Địa chỉ: (Ký tên, đóng dấu)

Như vậy ta thấy, đến tháng thứ 3 thì các chỉ tiêu trên tờ khai không thể hiện được số thuế GTGT chưa được khấu trừ lũy kế của tháng 2 và tháng 3. Giả sử đến tháng 4.2003 số thuế GTGT của doanh nghiệp X vẫn âm (-) thì tờ khai càng trở nên phức tạp, không thể hiện được chỉ tiêu mong muốn. Đó là số thuế GTGT còn được khấu trừ lũy kế của tháng 2, tháng 3 và tháng 4.

Luật thuế GTGT được sửa đổi bổ sung được Quốc Hội thông qua ngày 17.6.2003, được bắt đầu áp dụng từ

01.01.2004. Bộ tài chính cần nghiên cứu, xây dựng lại tờ khai thuế GTGT phù hợp với thực tế. Có nên chăng, trong tờ khai cần thêm chỉ tiêu số 11: Thuế GTGT còn được khấu trừ. Lúc này doanh nghiệp X sẽ lập tờ khai của tháng 3 như sau:

TỜ KHAI THUẾ GIÁ TRỊ GIA TĂNG

(Dùng cho cơ sở tính thuế GTGT theo phương pháp khấu trừ)

Tháng 3 năm 2003

Tên cơ sở: Doanh nghiệp thương mại X

Mã số:

Địa chỉ:

Đơn vị tính: đồng Việt Nam

STT	Chỉ tiêu kê khai	Doanh thu (chưa có thuế GTGT)	Thuế GTGT
1	Hàng hóa, dịch vụ bán ra	100.000.000	10.000.000
2	Hàng hóa, dịch vụ chịu thuế GTGT	100.000.000	10.000.000
a	Hàng hóa xuất khẩu 0%		
b	Hàng hóa, dịch vụ thuế suất 5%		
c	Hàng hóa, dịch vụ thuế suất 10%	100.000.000	10.000.000
d	Hàng hóa, dịch vụ thuế suất 20%		
3	Hàng hóa, dịch vụ mua vào	120.000.000	12.000.000
4	Thuế GTGT của hàng hóa, dịch vụ mua vào		12.000.000
5	Thuế GTGT được khấu trừ		12.000.000
6	Thuế GTGT phải nộp (+) hoặc được thoái (-) trong kỳ (2-5)		-1.000.000
7	Thuế GTGT kỳ trước chuyển sang		1.000.000
a	Nộp thiếu		1.000.000
b	Nộp thừa hoặc chưa được khấu trừ		-2.000.000
8	Thuế GTGT đã nộp trong tháng		0
9	Thuế GTGT đã được hoàn trả trong tháng		0
10	Thuế GTGT phải nộp tháng này		1.000.000
11	Thuế GTGT còn được khấu trừ		-3.000.000

Số tiền thuế phải nộp (ghi bằng chữ): một triệu đồng

Xin cam đoan số liệu khai trên đây là đúng, nếu sai tôi xin chịu trách nhiệm xử lý theo pháp luật.

Nơi gửi tờ khai:

Ngày 5 tháng 4 năm 2003

Cơ quan thuế:

TM Cơ sở

Địa chỉ:

(Ký tên, đóng dấu)

Lúc này, thấy trên tờ khai đã thể hiện số thuế GTGT doanh nghiệp X có nghĩa vụ phải nộp vào ngân sách nhà nước và số thuế GTGT doanh nghiệp còn được khấu trừ■